

Ons nummer: O20.001990

Schriftelijke reactie toezegging

Raad/commissie	Commissie DSO
Datum vergadering	27 oktober 2020
Onderwerp	Voorrang voor fietsers op rotondes
Toezegging gedaan door	Mirjam Bakker

Omschrijving toezegging

N.a.v. agendapunt 4, Programmabegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024, wordt toegezegd te kijken naar de mogelijkheden om fietsers voorrang te geven op rotondes.

Datum schriftelijke reactie

10 november 2020

Schriftelijke reactie

Onderstaande reactie is eind 2019 mondeling besproken met Groen links en de PvdA, dit naar aanleiding van een gezamenlijke motie over hetzelfde onderwerp van april 2019.

Fietsers in de voorrang op rotonde

Nederland telt steeds meer rotondes. Ze verschijnen in alle soorten en maten met elk eigen verkeersregels. En dat zorgt niet alleen voor onverwachte en onoverzichtelijke situaties, maar leidt ook tot onnodig veel ongevallen.

Rotondes zijn over het algemeen veiliger dan kruispunten en zorgen daarnaast voor een goede doorstroming van het verkeer. Niet vreemd dus dat gemeenten en provincies steeds meer rotondes aanleggen. In de afgelopen vijftien jaar is het aantal rotondes verdubbeld. Nederland telt er nu ruim 5.000, waarvan het merendeel binnen de bebouwde kom te vinden is. Maar niet alle rotondes zijn even veilig.

‘Voorspelbaar gebruik’ is een eis voor infrastructuur binnen Duurzaam Veilig. Deze eis hangt nauw samen met ‘herkenbaarheid’ en ‘uniformiteit’. Om uniformiteit in de voorrang op rotondes te bewerkstelligen beveelt het CROW (1998) aan om fietsers op vrijliggende fietsvoorzieningen langs rotondes buiten de bebouwde kom geen voorrang te laten hebben op het gemotoriseerde verkeer, en op rotondes binnen de bebouwde kom wel. Op bijna alle rotondes buiten de bebouwde kom zijn fietsers nu ‘uit de voorrang’. Binnen de bebouwde kom is de voorrangsregeling voor fietsers op zo’n 60% van de rotondes conform de CROW-aanbeveling.

Waarom doen we het in Friesland anders?

In het Provinciaal Verkeer- en VervoerPlan wordt gesteld dat de voorrangssituatie voor fietsers wordt ingegeven door lokale omstandigheden, waaronder intensiteit verhoudingen tussen auto- en fietsverkeer, ruimtelijke omstandigheden etc. In feite geeft dit gemeenten ruimte om zelf de afweging te maken hoe de

voorrangssituaties op rotondes in gemeentelijk wegbeheer wordt geregeld. Uit onderzoek is gebleken dat er geen aantoonbare verschillen in verkeersveiligheid aanwezig zijn tussen rotondes met fietsers in de voorrang en rotondes met fietsers uit de voorrang. Binnen de gemeente Súdwest-Fryslân wordt, indien sprake is van vrijliggende fietspaden langs rotondes, het fietsverkeer buiten de voorrang afgewikkeld. Argument hiervoor is dat fietsers voor het oversteken eerst moeten kijken of zij voorrang moeten verlenen aan overig verkeer. Deze afspraken zijn ook met andere gemeente in Friesland gemaakt in het Overleg Verkeer en Vervoer Fryslân

Wat is veiliger, fietsers 'in' of 'uit de voorrang' op vrijliggende fietspaden langs een rotonde?

Volgens CROW (1998) blijken rotondes met fietsers in de voorrang "iets minder veilig" te zijn dan rotondes met fietsers uit de voorrang. Het aantal letselongevallen op rotondes met fietsers in de voorrang is ruim tweemaal zo hoog is als op rotondes met fietsers uit de voorrang. Het feit dat het CROW de aanbeveling doet om fietsers voorrang te geven, heeft niet met deze veiligheidskwestie te maken, maar met mobiliteitsargumenten pro fiets.

Twee voorbeelden van mogelijke verklaringen zijn voor het feit dat rotondes met fietsers in de voorrang onveiliger zijn dan rotondes met fietsers uit de voorrang.

1. Ten eerste zouden automobilisten ten onrechte menen voorrang boven de fiets te hebben, wellicht in verwarring gebracht door het gebrek aan uniformiteit van de voorrangsregeling op rotondes.
2. Bovendien zouden automobilisten op een rotonde (te) veel waarnemingen in korte tijd moeten uitvoeren, waardoor een fietser te laat wordt opgemerkt.

Conclusie

Vanuit verkeersveiligheid is er op dit moment geen aanleiding om de voorrangssituaties op rotondes te wijzigen.